

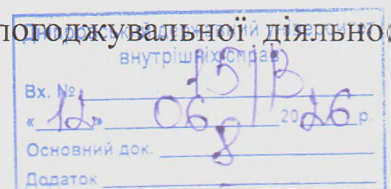
ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Соболя Євгена Юрійовича на дисертацію Даниленка Володимира Петровича на тему «Дозвільно-погоджувальна діяльність Національної поліції України: адміністративно-правові засади», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Розвиток Української держави в напрямі європейської інтеграції вимагає не лише адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів забезпечення прав і свобод людини, а й належного функціонування інститутів публічної влади, відповідальних за підтримання правопорядку, публічної безпеки та дотримання законності усіма суб'єктами владних повноважень. Практика діяльності органів правопорядку переконливо засвідчує, що ефективність державного управління залежить від чіткого нормативного визначення повноважень відповідних суб'єктів, прозорості адміністративних процедур, обґрунтованості управлінських рішень та реального забезпечення балансу між публічним інтересом і правами приватних осіб.

Особливого значення у цьому контексті набуває діяльність Національної поліції України, яка реалізує широкий комплекс завдань у сфері охорони прав і свобод людини і громадянина, протидії правопорушенням, забезпечення публічної безпеки і порядку. Одним із важливих напрямів її адміністративної діяльності є дозвільно-погоджувальна діяльність, що здійснюється у сферах підвищеної суспільної небезпеки та безпосередньо пов'язана з контролем за обігом зброї, боєприпасів, вибухових матеріалів і речовин, спеціальних засобів самооборони, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, забезпеченням безпеки дорожнього руху, наданням охоронних послуг, а також формуванням безпечного освітнього середовища для дітей.

Варто зазначити, що саме у сфері дозвільно-погоджувальної діяльності

Національної поліції найбільш виразно проявляється необхідність поєднання владно-розпорядчих, превентивних, сервісних і контрольних засад адміністративної діяльності. З одного боку, держава зобов'язана забезпечити належний рівень публічної безпеки та запобігти ризикам, пов'язаним з використанням об'єктів підвищеної небезпеки. З іншого боку, реалізація таких повноважень не повинна призводити до необґрунтованого обмеження прав фізичних і юридичних осіб, створення надмірних адміністративних бар'єрів або неоднакового застосування норм права.

З огляду на наявні проблеми правозастосування, дослідження адміністративно-правових засад дозвольно-погоджувальної діяльності Національної поліції України є своєчасним і науково обґрунтованим. Особливої актуальності ця проблематика набуває в умовах реформування сектору безпеки, євроінтеграційних процесів та необхідності приведення національної моделі поліцейської діяльності у відповідність до сучасних міжнародних стандартів.

Робота відповідає паспорту спеціальності 12.00.07 в контексті розгляду заявленої тематики, поставлених завдань і шляхів їх реалізації.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, обумовлений, передусім, раціональною та логічною узгодженою структурою дисертаційного дослідження. Її зміст складається зі вступу, 2 розділів, дев'яти підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Змістовність та достовірність результатів роботи забезпечується посиланнями дисертанта на авторитетні джерела, відомі наукові дослідження, праці провідних науковців, широким застосуванням національної джерельної бази.

Автор послідовно, системно і конструктивно проаналізував важливі теоретичні питання, що розкривають зміст теми дослідження, відзначив історичне і методологічне значення широкого спектру поглядів учених-правознавців щодо правового регулювання змісту та еволюції відносин в сфері правового забезпечення публічної безпеки і порядку в цілому, та реалізації дозвольно-погоджувальних функцій Національної поліції зокрема. З огляду на

це, можна констатувати, що достовірність отриманих результатів і обґрунтованість сформульованих пропозицій обумовлюється вірно обраним методологічним підходом до проведення дослідження, об'ємним та всебічним використанням наукового матеріалу.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в межах єдиної комплексної монографічної роботи дисертантом на підставі теоретичної літератури, а також вітчизняного адміністративного законодавства здійснено дослідження правової природи, змісту та механізмів організації дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України, а також вироблено науково обґрунтовані пропозиції і рекомендації щодо підвищення ефективності її нормативного регулювання та практичного здійснення.

Зазначена робота є логічним продовженням цілого ряду досліджень в сфері адміністративно-правового забезпечення поліцейської діяльності, але при цьому присвячена розгляду раніше не досліджуваних питань, системному аналізу масиву адміністративного законодавства з метою поглиблення теоретичних знань та підходів у згаданій сфері, вирішує актуальне наукове завдання, займаючи самостійне місце серед наукових робіт з адміністративного права.

Отже, з повним правом можна стверджувати, що новизна дисертації виявляється як у самому підході до досліджуваних проблем, так і в запропонованому вирішенні наукового завдання. Дисертаційна робота має завершену форму, логічно послідовна, виконана творчо і грамотно, що і дозволило дослідити необхідні питання й сформулювати цінні для теорії та практики адміністративного права пропозиції і рекомендації.

Окремо слід відмітити прискіпливий та виважений підхід дисертанта до вивчення теоретичних джерел, детальний аналіз кожного наукового поняття та терміну з огляду на різні позиції, формування власних висновків та позицій, що свідчить про комплексний науковий підхід до досліджуваних явищ.

Можна визнати позитивним те, що В.П. Даниленком прискіплюво досліджено різноманітні наукові та нормативні джерела із зазначеного питання. Він переконливо демонструє аналітичний стиль мислення, здібність робити самостійні висновки, критично оцінювати досягнуте в науці, узагальнювати різні підходи до теоретично складних питань, що розглядаються в дисертації.

Будова дисертаційного дослідження дає підстави вважати, що В.П. Даниленко сумлінно поставився до дослідження обраної проблеми, виклавши матеріал за принципом: від загального до конкретного, від цілого до частини. Достовірність одержаних у дисертації висновків переконливо демонструється шляхом усебічного аналізу широкого спектру нормативних та доктринальних, вітчизняних та зарубіжних джерел, монографій та статей (більше 180 найменувань).

Мета і задачі роботи, сформульовані дисертантом, забезпечили розгляд й аналіз сутності адміністративно-правових засад дозвоільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України, враховуючи позитивний досвід її нормативно-правової регламентації не лише в Україні, а й за її межами на підставі порівняльно-правового дослідження стану нормативного врегулювання заходів забезпечення публічної безпеки і порядку в окремих країнах світу. У цьому зв'язку були розроблені, обґрунтовані та апробовані практичні пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства. Останні, окрім того, що поглиблюють теоретичні знання у галузі адміністративного права, ще й можуть бути використані під час оновлення та доповнення положень Кодексу України про адміністративні правопорушення, Законів України «Про Національну поліцію», «Про дозвоільну систему у сфері господарської діяльності», підзаконних актів МВС України тощо.

Методологічну основу дисертації становить сукупність загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання. Для вирішення поставлених задач використано такі методи пізнання: метод сходження від

абстрактного до конкретного, системно-структурний та формально-логічний, формально-юридичний, порівняльно-правовий, історико-правовий, метод прогнозування тощо.

Про актуальність теми дослідження свідчить також її відповідність пріоритетним напрямкам наукових досліджень відповідно до положень указів Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30.09.2019 № 722, «Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки» від 11.05.2023 № 273/2023, Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26.03.2021 № 12-21, Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2024 № 476, Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2025-2029 роки, затвердженої наказом МВС України від 21.05.2024 № 326, а також плану науково-дослідницької роботи Науково-дослідного інституту публічного права «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495).

Є усі підстави вважати, що дисертаційна робота є одним з перших, досить успішних кроків, спрямованих на заповнення існуючих прогалин у національних наукових дослідженнях, присвячених актуальним проблемам адміністративно-правового забезпечення дозвільно-погоджувальної діяльності Національної поліції України.

Таким чином, винесені на захист положення та висновки є певним особистим внеском дисертанта у розвиток науки адміністративного права і становлять наукову новизну.

Однак, як і при дослідженні будь-якої достатньо складної і нової

теоретичної проблеми, в зазначеній дисертації міститься чимало спірних, неузгоджених і не зовсім обґрунтованих положень, які можуть стати підґрунтям наукової дискусії і звісно, насамперед, напрямами подальшої розробки даної проблеми. В цілому, позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, слід вказати і на певні його дискусійні моменти, зокрема:

1. У межах оцінки понятійного апарату дисертації варто звернути увагу на потребу детального розмежування понять «дозвіл», «погодження», «висновок» та «індивідуальний адміністративний акт», оскільки саме через ці правові форми реалізується досліджувана діяльність Національної поліції. Їх правова природа загалом в роботі розкривається, однак не достатньо конкретизовано, які юридичні наслідки породжує кожна з цих форм, у чому полягають їх процедурні відмінності та як вони співвідносяться між собою в межах єдиної адміністративної діяльності поліції.

2. Тема дослідження, безумовно є вкрай актуальною та недостатньо вивченою. І, враховуючи те, що необхідність постійного підвищення ефективності реалізації дозвільно-погоджувальних функцій та повноважень Національної поліції не втрачає актуальності, робота значно виграла б від наведення актуальних соціологічних даних, статистичних показників та іншої інформації в межах вступу, що дозволило б краще репрезентувати тему дисертаційного дослідження.

3. Дещо переобтяженою виглядає структура висновків до роботи. Так, зокрема, пункти 4 та 9 загальних висновків мають доволі значні обсяги. На думку офіційного опонента їх слід було б чи то розділити, чи то структурувати для більш кращого сприйняття.

4. Автор підкреслює, що участь Національної поліції у формуванні безпечного освітнього середовища має переважно погоджувальний і превентивний характер, а не є класичною дозвільною діяльністю. Така позиція є достатньо аргументованою, проте дискусійною залишається пропозиція щодо посилення дозвільно-погоджувальних повноважень підрозділів ювенальної превенції, зокрема в питаннях усиновлення, опіки чи розміщення неповнолітніх

у спеціальних установах. У роботі варто додатково обґрунтувати межі такого втручання поліції, аби уникнути ризику дублювання відповідних повноважень.

5. У підрозділі 2.1 дисертації досить детально охарактеризовано дозвільно-погоджувальні функції Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Водночас значний перелік дозволів, погоджень і рішень подано переважно описово. Було б доцільно доповнити цей підрозділ узагальненою класифікацією відповідних повноважень за критеріями суб'єкта звернення, предмета погодження, форми рішення, строку дії та правових наслідків відмови у видачі.

Водночас наведені зауваження та пропозиції не знижують високого рівня дисертаційного дослідження.

Наукове та практичне значення роботи полягає у тому, що сформульовані у дисертаційному дослідженні теоретичні положення, висновки та пропозиції орієнтовані на вирішення конкретних завдань, що ставляться практикою, а також потребами подальшого розвитку сфери забезпечення публічної безпеки і порядку в державі. Крім того, результати дисертаційного дослідження можуть бути впроваджені як у нормотворчу діяльність, так і у навчальний процес.

Повнота викладення матеріалів в публікаціях положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки, пропозиції та рекомендації, що сформульовані у дисертації, відповідно до вимог до такого типу робіт, достатньо повно викладені в авторефераті та відображені в опублікованих працях дисертанта, дають можливість науковій спільноті оцінити здобутки дисертанта та сформувати уявлення про хід та розвиток наукової думки, їх оригінальність, новизну та індивідуальність.

Основний зміст автореферату точно відповідає змістові дисертації, дає повне та переконливе уявлення про наукову цінність і значущість дисертації та виконану роботу.

Дисертація Даниленка Володимира Петровича на тему «Дозвільно-

погоджувальна діяльність Національної поліції України: адміністративно-правові засади» є самостійною, завершеною кваліфікаційною працею у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить науково обґрунтовані теоретичні результати, наукові положення із відповідним рівнем новизни і цінності для теорії адміністративного, а також для суміжних галузей права, практики застосування законодавства в цій сфері, характеризується єдністю змісту і свідчить про особистий внесок дисертанта в науку. Зазначена робота подана на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук та відповідає спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, виконана згідно з вимогами МОН України, а її автор заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Офіційний опонент:

Ректор Центральноукраїнського державного

університету імені Володимира Винниченка

Заслужений діяч науки і техніки України,

доктор юридичних наук, професор

Євген СОБОЛЬ